

היכל הוראה

מבי מדרשא "היכל הוראה" • מיסוד שר ההוראה מרן ה"קנה בשם" זי"ע

בראשות בנו גאב"ד היכל הוראה הגאון הגדול רבי משה בראנדסרופער שליט"א מגדולי פוסקי דורינו ובעל שו"ת היכל הוראה • וז"ל ע"י איגוד הרבנים תלמידי "היכל הוראה"



פסקי דינים

מתוך שאלות ותשובות
שעלו על שולחן והיכל לפני מועד הגאב"ד שליט"א

מים שנוצרו מהאדים של מייבש כביסה אם מותר להשתמש בהן לצורך נטילת ידים

מים הנוצרים על ידי מייבש כביסה העובד ללא צינור [קונדנסור] שממנו יוצאים האדים מהמייבש, אלא יש שם מיכל שבו מתאספים האדים שנוצרים במייבש, והם הופכים למים נוזלים. הרי שלכתחילה לא יטול בהם ידי.

מי שיש בביתו עופות חיים ומאכילם כל יום קודם הסעודה, ואירע ששכח להאכילם והלך לכולל, אם מותר לו לאכול פת שחרית קודם שהאכיל עופות

מי שיש לו בביתו בעלי חיים ושכח להאכילם קודם צאתו מהבית, וכעת הוא נמצא במקום שטירחה הוא לחזור לביתו ויש בזה גם טירחא דממונא, אינו מחויב בזה, ואם לא יאכל פת שחרית גם זה יפריע לו בתלמודו על כן שפיר יכול לאכול עכשיו אף שעדיין לא האכיל את הבעלי חיים. ובדין שתיה ודאי מותר לעולם לשנות קודם שיתן לבעלי החיים, כי האיסור הוא רק על אכילה.

1. בשו"ת היכל הוראה חלק ז' (הוראה ל) נימק מוריני הגאב"ד שליט"א, דאף אי נימא דלא חשיבי מים שנעשו בהן מלאכה שהרי בגוף המים הללו לא נעשתה שום מלאכה רק שהם נוצרים מהלחות, כמו"כ מים אלו מתחממים מהמייבש [עיי' בהיכל הוראה (ח"ד עמ' לא) לענין מים שנוצרו במיכסם אם ראויים לנטילת ידים].

וראה מש"כ בשו"ת מנחת יצחק (ח"ב סי' נא) שכתב לאסור מים שהיו בבקבוק גומי המיועד לחמם את גופו, וכתב שאינו כשר לנטילת ידים לסעודה, משום דלא גרע ממה שכתב הרא"ש (בפירושו למס' ידים, והביאו הב"י באו"ח סי' ק"ס וכו"פ בש"ע שם) דאם צינן יין במים מקרי עשה בהם מלאכה דפסול לנט", עיין שם, ונראה דכ"ש אם חמם יין או ד"א במים שהיו סולדת בו וכוננו דאיתא באו"ח (סי' שיח טע"ג), דפשטיא דהמים שחממו בו נפסל לנט", דהרי בחמי האור עצמן, יש פלוגתא בש"ס (חולין קה, קו), דללישנא קמא דר' ינאי ולחזקה אין נוטלין בהם, ואף דההלכה כלישנא בתרא דר' ינאי, וכמו שפסק בש"ע (ארו"ח סי' ק"ס טע"ו), מ"מ המג"א הביא שם בשם רש"ל דפסול (שפסק כדעת הסמ"ג וסמ"ק וסו"ת), וכן הוא שיטת רש"י לפי מה שס"ל המגן גיבורים בשיטתו (עי' שער הציון על המ"ב אות ל"ד ול"ו), והפוסקים חששו לזה לכתחילה, ואפילו בנצטנו אה"כ, כתב בפ"מ (ב"א סק"ה) דלרש"י (ק"ט ע"ב), דס"ל הטעם למאן דפסול ב"ס"ב הוא משום דנשתנו מתורתם, משמע דאסור אף בנצטנו עיין שם, עיי"ש מה שהאריך בזה.

וכן בנדון דידן מים אלו לא יזכשו לנטילת ידים אחרי שאינם ראויים לשתיית כלל, ובפרט שאין דרך בני אדם לשותותם, כי מסוכנים הם לשתייה מאחר שמעורב בהם סיבג בגדים וכדו', וכן אין בהם מינוליים כלל, ע"כ מן הראוי שלא להשתמש במים אלו לנט".

2. כן השיב מוריני הגאב"ד שליט"א בשו"ת היכל הוראה חלק ז' (הוראה לא), דהנה מקור הלכה זו הוא בגמ' (גיטין סב ע"א) הכי אמר רב יהודה אמר רב: אסור לו לאדם שישעום כלום עד שיתן מאכל לבהמתו, שנאמר: ונתתי עשב בשדה וכל בהמתך, והדר ואכלת ושבעת, ונרמז זה בהלכה (ארו"ח סי' קס טע"ו) יאכל מיד ולא ישיח בין ברכה לאכילה, ואם שח, צריך לחזור ולברך אה"כ היתה השיחה בדברים מענין דברים שמברכין עליו, כגון שביור על הפת וקודם שאכל אמר הביאו מלח או ליפתן וכו', תנו מאכל לבהמה וכיוצא באלו, א"כ לברך, ע"כ. והטעם שאמירת תנו מאכל לבהמה לא נחשב הפסק הוא משום שאסור לאדם לטעום קודם שיאכיל לבהמתו כמו שכתב המפרשים שם.

ובשו"ת שאלות וענבן (ח"א סימן יז) כתב, דמסוגיית הגמרא בגיטין (שם) "רב הונא ורב חסדא הוו יתבי, חליף ואויל גניבא וכו' אמרי ליה לטעום מר מיד, אמר ליה הכי אמר רב יהודה אמר רב: אסור לו לאדם שישעום כלום עד שיתן מאכל לבהמתו".

הנה גניבא היה מחזיק לבינה ובכל זאת סירב לטעום עד שיתן תחילה מאכל לבהמתו משמע דאפילו מים שאינו בביתו אינו רשאי אף לטעום דבר עד שיתן לבהמתו קודם. א"כ מי שיש לו בהמה אינו יכול לטעום כלום בבית אחר. כל זמן שלא הקדים לה מזונותיה בעת. ודבר זה נתעלה מהט"ז כמ"ש במקומו בחיבורו בס"ד, עכ"ד. ומשמע מדבריו דבכל גווני האיסור במקומו עומד.

ועיין בביאור הלכה (סי' קס"ד ח"ה ו"מ) שכתב בשם המ"א שהביא בסמ"ק ר"ע בשם תשובת מהר"א דלאכול קודם הבהמה הוא איסור דאורייתא, משמע דס"ל דהוא דרשאו גמורה ולא אסמכתא.

אולם כתב הפוסקים דהכל תלוי בגדרי צער בעלי חיים כמו שמשמע מדברי השערי תשובה סימן קס"ז סק"ט שהביא בשם הברכי יוסף שצריך לצוות ליתן מאכל לתרנגולים בבוקר כדי שלא יעבור על איסור צער בעלי חיים, ועל כן היכן שהדבר כרוך בטירחא יתירא אינו מחויב בזה, כמו שנספק להלכה בשו"ע (באבה"ט סימן ה סעיף יז): כל דבר הצריך לרפואה או לשאר דברים לית ביה משום צער בעלי חיים. ולכן מותר למרוט נוצות מאוונות חיות וליכא למחש משום צער בעלי חיים. ומכל מקום העולם נמנעים מכך, דהוי אכזריות, ע"כ.

והמקור לזה כתב בבאור הגר"א דהוא מתחילה (יד ע"ב): מהו לסרוסי כלבא, וממסכת שבת (ק"ט ע"ב): הרוצה שירס תרנגול, יטול כרכלתו ומסתרס מאליו. וגם ממסכת שבת קכ"ד: והאיכא צער בע"ח, ואיך טענה בתחילה, ומטעם זה מותר לו להעמיס עליו משא כדי להרויח ממנו, ואם כן לא מסתבר שיצטרך לפזר ממנו כדי למנוע ממנו צער.

וכל זה הוא לענין אכילה אבל לענין שתיה לית דין צריך בשם שהוא מותר, כמו שכתב במגן אברהם (סי' קס"ז סוף י"ח) בשם ספר חסידים דלגבי שתיה האדם קודם כדאשכחן ברבקה שאמרה שתה וגם גמליך אשקה.

היכל הוראה

בכ"ד צדיקים יראו וישמחו

בחדת המכור ומסד המסים ונבונים, וישיב אהל רבנים ודיינים, מקדמים אנו כבודת מולא טבא אפי מוריני ורבינו נישא פנים, מגדולי שכיבי הלכה ומפיקי תורה והוראה בדורינו, והעוסק בראש מכבר ההוראה "היכל הוראה" שנושפת בעיר הקודש והמקדש, משה שפיר קאמרת שפתותיו שושנים, ככל המפעלות וכלל פנים, ומפיק תלמידים ורבה לחזרות תורה ופוסק בישראל בכל אחר במורשת אביו ואון ישראל מרן רבינו שר ההוראה הקנה בשם וז"ל

הגאון הגדול מגדולי הפוסקים בדורינו כש"ת

גאב"ד היכל הוראה

מוריני

בעל שו"ת היכל הוראה - נשיא בני דין והוראה "היכל הוראה" בארה"ק

וכן הגנו לשמר ברכת מול שוב חמה ולבבית לחתנו היקר מרביץ תורה והוראה.

הרב הגאון ר' ישראל מונדרר שליט"א

רב ומו"ץ בתיכבלינו "היכל הוראה צפת"

בן הגב"א אדמו"ר מקוסוב ויזעלס שליט"א

לרגל שמחת נישואי של נכדה / בתה למז"ט

ע"כ בחזון החשוב כמר חיים מאיר ברכר נ"ו

בן הרב הגאון רבי ישראל מנחם מנדל ברכר שליט"א ראש ישיבת ויזעלס אלעד

הי"ד מלפני אבטו בשכסמים שיזכו לראות רוח נחת קדושתה מטתה ומכל יוצא"ל שבועות ששמות, ויזכו שוד רבות בשנים להרפתת התורה והוראה בישראל

מתוך בריית נישא ונורא מליא. אויך ימים בישנה ובשאלה עשרי וכבוד עיי' מזה לעלות בשר ורעים בהר מרומים הרים כב"א

ברבית התורה

הנהלת היכל הוראה

איגוד רבני היכל הוראה

בני דין והוראה

"היכל הוראה" בארה"ק

הנהלת היכל הוראה

איגוד רבני היכל הוראה

בני דין והוראה

"היכל הוראה" בארה"ק



גליון קסו * פרשת כי תצא תשפ"ו

בין כותלי ההיכל

אודות השמועה הלא טובה שבאה להיכל הוראה אל מוריני הגאב"ד שליט"א על ידי בעלי מטעים של אתרוגים במלכות מרוקו להתריע אודות מעשה גניבה שנעשה על ידי כמה יהודים שבאים ותרם אחר הגוי שמעבד ומתחזק את פרדסי הוראגים של היהודים בעלי המטעים - קנה ידיעות והבנה באיכות שעוסק במלאכתו - קנה ידיעות והבנה באיכות האתרוגים, ואותם יהודים באים אל הגוי שעוסק בתחזוקת הפרדס של האתרוגים ונותנים בידו מאה דולר [אצל הגוי זה נחשב להון רב], ואומרים לו בלי ידיעת בעל הבית שכאשר יראה אתרוג נאה יקטוף אותו ויניח אותו בצד והם יקחו אותו ממנו, אחר כך הם מוכרים את האתרוגים הללו במחיר מלא שמגיע לכמה אלפי דולרים בהתאם לתנאי השוק. כמובן שהנהגה זו גורמת להם הפסדים ניכרים, מאחר ודרכם קודם שמוציאים את האתרוגים לשוק הם ממינים את האתרוגים ומקבלים מחיר מלא על האתרוגים הנ"ל.

ואמר להם מוריני הגאב"ד שליט"א שבאמת יש להתריע על זה, ואילו שקונים את האתרוגים מההודים אצל סוחרים קטנים (האפרים בלע"ז) נהנים מהגזל שבדי המוכרים להם, ולכן הם צריכים לברר היטב על מקורם של האתרוגים, ואף שמעיקר הדין מצאו הסוחרים (האפרים הנ"ל) לעצמם הוראת היתר לעשות כן מאחר שלדעתם הקונה מהם יוצא ידי חובתו בגזילת ד' גמלים על פי מה שכתב הרמ"א (סימן תרמ"ט ס"א) וז"ל: ומשום זה יש ליהרר שלא יקצץ הישראל בעצמו אחד מארבעה מינים שבלולב לצורך לולב, דקרקע אינה נגזלת, וסתם כותני גזול קרקע הם יובא בגזילה לידו, אלא יקצצו כותני יקנה מהם (תשובת הרשב"א סי' תתנ"ב הגהות אשיר"י ס"פ לולב הגזול); ואין חילוק בזה בין ארץ ישראל או חוצה לארץ (א"ח), עכ"ל הרמ"א, ולפי זה טוענים הסוחרים-החאפרים דאף דלכאורה היה מקום לומר שבגזילה אתי לידו של הקונה מכל מקום בנדון דידן שהגוי הוא הקוצץ את האתרוג מן האילן לא נעשתה הגזילה ביד הישראל אלא ביד הגוי ואחר כך כשמוכר את האתרוג לישראל חבירו שפיר יוצא הקונה ידי חובתו באתרוג הזה ואף יכול לברך דהוה שלכם.

ועל זה אמר מוריני הגאב"ד שליט"א שטעות גדולה בידם של הסוחרים-החאפרים, ובאמת לא יצאו הקונים ידי חובתם דלא הוה האתרוג שלכם דהנה הגוי הזה הוא שלוחו של הישראל ובכה"ג מצינו דלחומרא נקטינן שהגוי נדון כשלוחו של הישראל ושלוחו של אדם כמותו כמו שאמרו בגמ' (ב"מ ע"א ע"ב) ישראל שלוח מעות מן הנכרי ברבית וביקש להחזירם לו, מצאו ישראל אחר ואמר לו, תנם לי ואני מעלה לך כדרך שאתה מעלה לו אסור, ואם העמידו אצל נכרי מותר, וכן נכרי שלוח מישראל לא מעות ברבית וביקש להחזירם לו מצאן ישראל אחר ואמר לו תנם לי ואני מעלה לך כדרך שאתה מעלה לו מותר, ואם העמידו אצל ישראל אסור, בשלמא סיפא לחומרא, אלא רישא כיין דאין שליחות לנכרי איהו ניהו דקא שקיל מיני' רביתא וכו', אלא אמר ר"פ כגון שנטל נתן ביד, אכתי מאי למימרא מהו דתימא נכרי גופי' כי קעביד אדעתא דישאל קגמיר ויהב קמ"ל עכ"ל, ופ"י רש"י מותר לשלוחו הוא, ואם העמידו אצל ישראל אסור, ואף על פי שקיבלו זה מיד נכרי, משום דנכרי שלוחו של ישראל ושלוחו של אדם כמותו, בשלמא סיפא דקתני אם העמידו אצל ישראל אסור דמשמע שנכרי זה חשבו שלוחו של ישראל חומרא דרבנן הוא למיסר וכו' אדעתא דידן' דישאל, שהרי הוא הביאו אצלו והווי נכרי שלוחו ונחמיר מדרבנן למיסר כדמחמירין בסיפא עכ"ל.

וש"מ מדבריו רש"י דגם במסקנא ס"ל דיש שליחות לעכו"ם לחומרא, אבל ר"ת בתוס' שם (ד"ה כגון) ס"ל דלפי המסקנא לא אמרינן סיפא לחומרא, אלא מיירי המשך בעמ' ב'

מילי דהוראה

עובדא דאתא לקדמנא פה בהיכל הוראה למורינא הגאב"ד שליט"א באשה שבנה בכורה נכנס לעול המצוות בשבוע שיהיה צריך לפדותו ביום השלישי לילדתו ומסיבות שונות (ואכמ"ל) לא נפדה אז כהלכתו והנה ההלכה היא שבמקרה כזה כשיגדיל הבן צריך לפדות את עצמו, ושואלים מתי יפדה את עצמו אם מיד בבר מצוה כי ריזים מקדימין למצוות, או שיש להמתין קמעא עד שיהיו ניכרים בו סימני גדולות כמו שמצינו בדינים דאורייתא שאין סומכים על חזקה דרבא שודאי שבהיות בן יג שנים ודאי הביא סימני גדלות.

והורה מורינא הגאב"ד שליט"א דהיות ונחלקו בזה הפוסקים ויש דעות שמיד בהגיעו לגיל יג שנה נתחייב בכל המצוות דסמכין אחזקה דרבא, ועל כן אדרבה מיד כשנכנס לגיל יג שנה חייב לפדות את עצמו ולא להמתין עד שיביא בודאי סימני גדלות בהיות דאם אינו פודה את עצמו מיד, עובר באיסור עשה בכל יום שהרי כל יום הוא בספק איסור תורה ולכן חייב להקדים ולעשות הפדיון מיד שמלאו לו יג שנים.

וכן סידר לו מורינא הגאב"ד שליט"א כל מהלך הפדיון שהוא שונה מן הסדר הרגיל כשהאב פודה את בנו, ובני משפחת הבכור קנו עבורו חמשה סלעים והקנו אותם לו, ובמעות אלו פדה את עצמו ובירך "אשר קדשנו במצותיו וציונו על פדיון בכור" (ולא "על פדיון הבן"), ואחר כך בירך ברכת שהחיינו ובזה זכה לקיים המצוה כהלכתה.

הלכה והוראה בישראל

תשובת מורנו הגאב"ד שליט"א

בענין כיסוי הסוכה במעשה רשת בשביל למנוע זבובים מליכנס אליה כדי שלא לפסול את הסוכה

מחמתה בלא צל האילן ושככה זו אין לה צל כלל ואין לפקפק בסוכה זו, דלא נאמרו שיעורי חלון רק לענין טומאה בלבד דחשיב כסתום וטעמא רבה אית בהו לחושבן כסתום שהרי אין הטומאה יכולה לעבור אל הצד השני כלל מפני דוחק הנקב, ויותר נכון לדמות סוכה זו לסוכה שתחת האילן כי האילן שם הוא פסול לסוכה ואעפ"כ מכשרין ביה כשיהיה הסכך צלחו מרובה מחמתו בלא האילן וכמשפטי שאמרו בו א"כ כל שהסוכה צלתה מרובה מחמתה והסכך שלמעלה הימנו חמתו מרובה מצלתו לא תחוש לה כלל וגם אין להקפיד בסוכה זו בשביל שעשויה תחת דבר שמקבל טומאה כיון שדבר זה המקבל טומאה חשיב כמאן דליתיה שחמתו מרובה מצלתו, עכ"ד לעניינו.

ומעתה לדבריו אפשר לעשות יריעות רשת כמו ששאלת דהיינו שיניח הרשת מעל גג הסוכה והדפנות [דהיינו שכל הסוכה יהיה בתוך הרשת כדוגמת תמונה 2] ויעשה לה חתך למקום הכניסה, ובמקום הסכך יקפיד להצמיד הרשת אל הסכך.

אולם מה שיש לדון בזה הוא משום חומרת הב"ח דאמרינן לבוד אף להחמיר ואם בנדון דידן נימא לבוד נמצא שהשבכה כולה כאחד חשיבה כסתומה, ונמצא שהוא יושב תחת השבכה ולא תחת הסוכה, ונראה דמטעם זה אמרו שיניח השבכה על הסכך דבכה"ג היא בטילה אל הסכך.

ולפי כל הנ"ל מי שעושה סוכה במקום שיש הרבה זבובים באופן שהוא מצטער אינו יוצא ידי חובתו אלא אם כן יניח עליה רשת שבמקום הסכך היא צמודה אל הסכך כמו שכתבנו, ואז אין הזבובים יכולים ליכנס אל תוך הסוכה ויכול לשבת בה בלי להיות מצטער.

ונזכה לשבת בסוכת עורו של ליתן במהרה בימינו אמן.

משה בראנדסדארפער

צריך שהרשת תהיה צמודה לסכך דהיינו שהעמודים שעליהם מניח את הרשת יגיעו בגובהו עד הסכך ואז יניח את הרשת.

וכן משמע מדברי המחבר (או"ח סי' תרכ"ט) בדיון הפורס סדין תחת הסכך לנוי שאם הוא בתוך ארבעה טפחים לגג כשרה, ועל כן אם יעשה עד גובה הסוכה ושם יניח הרשת שפיר דמי דהשבכה בטילה לגבי הסכך. ואף שבהמשך כתב המחבר דכל היתר זה הוא דוקא כשעושה הסדין לשם נוי אבל אם אינו לשם נוי הסוכה פסולה, כבר כתב הב"ח (הביאו בבאור הלכה כאן) וז"ל: ומצאתי בדברי הב"ח בסימן זה שכתב וז"ל וע"ל סוף סימן תרכ"ט דס"ל לרבינו דלאו דוקא לנוי אלא ה"ה נמי כשהניח לצורך האדם להגן עליו או לשאר צורך דין נוי יש לו עכ"ל ומוכח מיניה דמש"כ הטור ואם אינו לנוי היינו שלא היתה לצורך כלל דזה פסול מדינא אבל לצורך הבגד ה"ו דשרי וכ"כ בהדיא בסוף סימן תרכ"ט ע"ש, עכ"ד הביאור הלכה. ומעתה בנדון דידן שהוא לצורך האדם להנצל מן הזבובים ודאי כשר אף שאינו עשוי לנוי.

אלא שצריך להניח הרשת צמודה אל הסכך כמו שכתב בשער הציון (סימן תרכ"ט ק"י) דאם לא היו זה על גבי זה ממש אלא קצת חלל ביניהם, בודאי לדעה זו האחרונה אסור אפילו צלתה מרובה מחמתה, דכל סכך שכנגד ענפי האילנות כמאן דליתא דמיא, ע"כ. נמצא לע"ז דאם הרשת אינה צמודה אל הסכך ויש חלל ביניהם היא חשובה בפני עצמה ויש כאן סכך תחת סכך.

שוב ראיתי דברי שו"ת גינת ורדים (חלק אורח חיים כלל ד סימן פ) שדן בענין שבכה מברזל או מחוטש פשתן שקבועה בחלון שעשוי בגג כדי להביא אורה לבית ולאורי אם אפשר לבנות תחתיה סוכה וכתב וז"ל: הנה סתם שבכות הללו הן עשויין נקבים דקים לכל המרובה כחצי סלע וא"כ נמצא וצוץין בפני הטומאה שלא תעבור מעבר אל עבר וחשיבין לה כסתום ועל כן יש להסתפק בשבכה אי חשיבא הן סתומה והויא כסוכה העשויה תחת התקרה הפסולה ונראה לומר דאע"ג דלגבי טומאה חשיב כסתום מ"מ לגבי סוכה אין דינה כסתום ושיעורו אחר יש לה ויגידן בה כסוכה דהיינו תחת האילן שצריך שתהיה הסוכה צלתה מרובה

יום רביעי ט תמוז תשפ"ו
בבי מדרשא היכל הוראה ירושת"ו
אל כבוד הרה"ג רבי אריה פישמן שליט"א מחשובי התלמידים בישיבת בריסק פתח"ק ירושלים ת"ר
אודות מה ששאלת היות ובמקום מגורך יש זבובים רבים ובימי הסוכות היו נכנסים לתוך הסוכה בהמוניהם ועתה שקרבים ימי הסוכות הבעל"ט עלה בדעתך רעיון שאחר שיבנו את הסוכה כהלכתה יניחו ארבע עמודים מסביב למקום השולחן והכסאות ועל זה יניחו רשת דקה מאד העשויה מבד מסביב ומלמעלה כדי שהזבובים לא יכנסו לשם [עיינן תמונה 1 הרשת בתוך הסוכה מעל מקום האכילה].



תמונה 1, הרשת בתוך הסוכה מעל מקום האכילה

והנה ראשית דבר באמת יש לדון אם יכולים לבנות סוכה במקום זה שהרי כתב המחבר (או"ח סימן תרמ) סעיף ד) דמצטער פטור מן הסוכה וכו', איזהו מצטער, זה שאינו יכול לישן בסוכה מפני הרוח, או מפני הזבובים והפרעושים וכיוצא בהם, ע"כ. ואם בונה הסוכה שם לא חשיבא סוכה והרי זה כיושב בסוכה בזמן הגשמים ע"ש בסי תרמ, וצ"ל דענין זה של מצטער הוא תלוי בכל אדם לפי גופו היכן מצטער והיכן אינו מצטער, ואם יכול לעשות טעדיק שלא יכנסו הזבובים לסוכתו שפיר יוצא ידי חובתו ויכול לברך על ישיבתו, וכמו שמצינו אצל צדיקים שהיו יושבים בסוכה בזמן שירדו גשמים ועל סוכתם לא ירדו גשמים.

והנראה לענ"ד דאין לעשות כן היות ובאופן זה יש הפסק בין הסוכה לבין היושב בה

אולם מכל מקום יש למצא דרך אחרת שיעשה הרשת באופן שיניח הרשת מחוץ לסוכה על הגג ועל הדפנות ובמקום הסכך יהיה הרשת חמתה מרובה מצלתה [עיינן תמונה 2] והנקבים רחוקים זה מזה ובכהאי גוונא שפיר דמי, אלא שלכתחילה

איגוד הרבנים
תלמידי היכל הוראה
בארה"ק העונים לשואלים דבר ה' זו הלכה

יחזקאל	יחזקאל
בית שמש	בית שמש
ביתר	ביתר
בני ברק	בני ברק
טול סטון	טול סטון
אשדוד	אשדוד
חצור	חצור
תענה	תענה

יחזקאל	יחזקאל
קריית ספר	קריית ספר
תניאל	תניאל
טבריה	טבריה
צפת	צפת
אור הגנוז	אור הגנוז
נוף הגליל	נוף הגליל

זמני קבלת קהל במרכז "היכל הוראה" בירושלים רח' הרב זוננפלד 3 טל' 02-5322775

א-ה מהשעה 10:00 לפנה"צ עד 9:00 בערב	עו"ש"ק וערב יו"ט לפנה"צ 11:00 עד 1:00 ומשעה קודם הדעה"ג עד הדעה"ג	שבת ויו"ט משעה קודם השקיעה עד רבע שעה קודם השקיעה	מוצש"ק ומוצאי יו"ט מחצית שעה אחרי זמן ר"ת למשך שעה
--	---	--	---

ע"פ תקנת רבינו מרן ה"קנה בשם"ו ז"ע שאלות דחופות או שאינה סובלת דחוי, בכל עת וזמן בימים ובלילות.

בית בנו הדומ"ץ
הרה"ג שמוען עוזר בראנדסדארפער שליט"א כמה דקות מההיכל רחוב רבינו גרשון 5 (בניסה א' קומה 2) פ"ד 0527155774

בית מורינא הגאב"ד שליט"א
מעל בית היכל הוראה
טל' 052-5377003 פ"ד 053-3111159